

Rodičovské příspěvky už nebude možné plně exektovat

V posledních dnech se rozvířila diskuse kolem rozhodnutí o exekuci v případě lidí, kteří pobírají rodičovský příspěvek. Podle současné právní úpravy se **exekuce vztahuje na plnou výši dávek státní sociální podpory**. Tím pádem úřady práce zastaví výplatu těchto dávek a lidé, kteří jsou na nich závislí, se pak dostávají do svízelné situace. Dávky státní sociální podpory tak přestávají plnit svůj účel. Tento způsob exekuce je však kritizován s poukazem na to, že jedna z dávek, a to rodičovský příspěvek, je vlastně svou povahou náhradou odměny za práci ve smyslu § 299 občanského soudního řádu, a proto by měl být u této dávky rozsah exekuce stejný jako v případě mzdy, která podléhá exekuci jen v omezeném rozsahu.

Ustanovení § 299 občanského soudního řádu uvádí dávky, které mají povahu náhrady za odměnu za práci, pouze příkladmo a umožňuje tak oba právní názory. V nejbližších dnech by měla být Poslaneckou sněmovnou schválena novela citovaného ustanovení, která jednoznačně stanoví, že u opakujících se dávek státní sociální podpory včetně rodičovského příspěvku (jednorázové dávky exekuci nepodléhají) se provádí exekuce podle ustanovení o výkonu rozhodnutí srážkou ze mzdy. V praxi to bude znamenat, že výplatu těchto dávek nebudou moci úřady práce zastavit úplně, ale že **lidem bude muset zbýt nezabavitelné minimum**. Tato změna zachová povinnost osob plnit své závazky a zároveň smysl a účel dávek státní sociální podpory. Obdobná úprava se promítne také do trestního zákona a trestního řádu. Tato úprava, která by měla platit od dubna, však neřeší případy, kdy již o exekuci bylo pravomocně rozhodnuto.

Na toto téma proběhlo jednání mezi zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) a Veřejného ochránce práv, který je jedním z kritiků plné exekuce rodičovského příspěvku a který informoval MPSV též o tom, že rozhodnutí soudů z poslední doby vylučují rodičovský příspěvek z plné exekuce. **MPSV** s ohledem na poslední rozsudky soudů k uvedené věci a též na skutečnost, že v nejbližší době bude rodičovský příspěvek stejně jako ostatní dávky státní sociální podpory vyloučen z plné exekuce, souhlasilo s tím, že **neprodleně předá úřadům práce informaci, podle níž by měly na rodičovský příspěvek pro účely exekuce pohlížet jako na náhradu odměny za práci a neprovádět plnou exekuci dávky**. Součástí informace bude podrobný metodický pokyn, na jehož základě doporučí, aby úřady práce v těchto případech informovaly klienty o možnostech, jak iniciovat změnu formy exekuce na tuto dávku z úplné na omezenou, tj. formou srážek ze mzdy ve smyslu § 299 občanského soudního řádu.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústavů sociální péče - DÚSP Tloskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.